

Zahnitko, Anatolij Panasovyč; Myronova, Halyna

### Квазі-речення

In: Zahnitko, Anatolij Panasovyč; Myronova, Halyna. *Синтаксис української мови : теоретико-прикладний аспект*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013, pp. 79

ISBN 978-80-210-6350-1; ISBN 978-80-210-6353-2 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/128803>

Access Date: 25. 03. 2025

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

# КВАЗІ-РЕЧЕННЯ

## 1. Поняття про квазі-речення

Квазі-речення охоплюють речення-звертання (вокативи), вигуківі речення, які виступають засобом вираження емоцій, речення-репліки, а також близькі до них формулоподібні речення метакомунікативної настанови, основним призначенням яких є налагодження або закінчення мовленнєвого контакту.

Основою **квазі-речень** є нечленованість. Вони виникають здебільшого в усному мовленні, діалогах, самотійно не вживаються, вони супроводжують певний різновид членованих речень і впливають з його змісту.

## 2. Вокативним реченням (реченням-звертанням)

є таке утворення, яке стосується висловлення загалом і не входить до складу окремого речення. Речення-звертання завжди міститься на початку висловлення, відзначається більшою самотійністю, ніж звертання. Йому властива спонукальна інтонація речення, оскільки його комунікативне завдання – привернути чиясь увагу до мовленого далі, напр.: *Мамо, голубко! Стогоном чайки, плеском ручаю, хлипом німого плачу, реготом бурі, сміхом одчаю я твої співі скінчу* (Г. Чупринка). Межі між звертаннями і реченнями-звертаннями рухливі та динамічні.

## 3. Вигуківі речення

Особливістю вигуківих речень є їхня емоційність, експресивність. Вони виражаються вигуками: *Ох! Ех! Ей!*

## 4. Метакомунікативні речення

До них належать різноманітні формули мовленнєвого етикету: *На добраніч! Добридень!* Утворення зразка *Доброго ранку!, Доброго вечора!, Прощавай* належать до **неповних** (еліптичних) речень.

## 5. Речення-репліки

– це відповіді у структурі діалогу. Вони поділяються на **стверджувальні й заперечні**.

**Стверджувальні речення-репліки** виражаються стверджувальними частками *так, отак, авжеж* тощо: – *Ти сьогодні й справді їдеши до Києва?* // – Так.

**Заперечні речення-репліки** виражаються заперечними частками *ні, ані, нітрохи, анітрохи* та ін.: – *Уже будемо відпочивати?* // – Ще ні.